dosar nr.2-3090/20
2-20022727-12-2-18022020

H O T Ă R Â R E
în numele legii

21 iulie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîşcani,
în componenţa:
Președintelui ședinței, judecătorul – Holban Vladislav,
grefierului Beatrice Pascari

examinînd în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui Alexei Railean, intervenient accesoriu Notarul Public Oleg Gladîş cu privire la anularea testamentului, anularea încheierii de refuz şi eliberarea certificatului de moştenitor,

a c o n s t a t a t:

La 18 februarie 2021, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Alexei Railean, intervenient accesoriu Notarul Public Oleg Gladîş cu privire la anularea testamentului, anularea încheierii de refuz şi eliberarea certificatului de moştenitor, solicitînd: anularea încheierii de Refuz de îndeplinire a acțiunii notariale; Anularea testamentului cu nr. *****din 03 decembrie 2018 pe numele Railean Alexei; eliberarea Certificatului de moștenitor pe numele *****, 18 noiembrie 1994 anul nașterii, cod personal *****.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că la 14 martie 2019 a decedat tatăl ei, Railean Nicolae. Pînă la decesul lui la 03 decembrie 2018 notarul public Oleg Gladîș a autentificat testamentul cu nr. *****prin care Railean Nicolae a hotărât ca toată averea ce-i va aparține la ziua decesului unde nu s-ar afla și din ce ar fi alcătuită să o testeze lui Railean Alexei.

După decesul tatălui au fost informați că la 12 februarie 2019 Railean Nicolae a formulat o acțiune în judecată privind partajarea averii comune în devălmășie. În acțiunea în judecată a invocat că a încheiat căsătoria cu Railean Elena la 22 februarie 1986, iar la 03.06.2010 căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea judecătoriei Botanica fără partajarea bunurilor comune. De asemenea în cererea menționată se mai invocă: “astfel, luând în considerație, că după desfacerea căsătoriei bunul proprietate comună - casa de locuit cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 89,3 m.p. și terenul aferent cu nr. cadastral ***** din *****, nu a fost împărțit și a fost imposibil de împărțit benevol bunul menționat, consider că instanța de judecată urmează a împărți bunul în 1/2 cotă parte ideală lui Railean Nicolae și 1/2 cotă- parte ideală lui Railean Elena.”

La 10 septembrie 2019 la cererea lui Railean Alexei a fost încetat procesul de partajare a bunurilor in devălmășie prin încheierea judecătoriei Chișinău cu sediul Centru.

Mai menționează că a avut un comportament grijuliu și o atitudine caldă față de tata

indiferent unde el locuia și cu cine locuia. Reclamanta a acordat ajutorul material la spital și asistența posibilă, drept dovadă pot servi mărturiile asistentelor medicale de la Spitalul 3, dar și adresările noastre către Direcția Asistență Socială și Sănătate din municipiul Chișinău din 30.10.2018 prin intermediul căreia a solicitat ajutor material pentru tratamentul dumnealui.

Nu a insistat asupra achitării de către tata a sumei de 46.460 lei cu titlu de pensie alimentară pentru întreținerea reclamantei. Din contra, a rugat pe mamă să ierte această sumă pentru că tatăl este bolnav și nu vrea să rămânem fără casă, iar mama a acceptat (drept dovadă servind confirmarea executorului Novicov de a înceta procedura de executare).

De ziua reclamantei, la 18 noiembrie 2018, tatăl ei a sunat-o pe mama și după ce a vorbit câteva minute cu ea a dorit să vorbească cu mine. Din discuția cu dânsul a aflat ca suferea de cancer și insistă ca să procurăm un apartament cu 2 camere în centrul Chișinăului.

În ziua morții tatălui, mama a fost informată de Railean Elena, soția lui Railean Alexei despre deces. Reclamanta a mers cu mama la spitalul din Criuleni pentru a i se asuma toate responsabilitățile pentru înmormântarea tatălui. A fost de acord cu propunerea medicului - legist de a efectua expertiza medico - legală, dar această propunere a fost respinsă categoric de Railean Alexei care s-a prezentat la spital, prezentând testamentul de moștenitor, bruscând-1 pe șeful policlinicii din Criuleni și pe medicul-legist, insistând asupra înmormântării fără nici un fel de expertize. După moartea tatălui a scris mai multe scrisori la autoritățile centrale și locale pentru a determina de ce a fost bolnav tatăl când a plecat de acasă. Astfel, a aflat oficial că a fost bolnav de cancer și tuberculoză pulmonară infiltrați. A suportat un tratament destul de dur cu antibiotice puternice și a mai și a făcut abuz de alcool. Ultimii 10 ani a locuit în raionul Criuleni, satul Coșernița cu Guțu Tatiana.

Potrivit avizelor medicale medicamentele cu care sa tratat tata de tuberculoză aduc la depresii puternice constante, halucinații, gânduri de sinucidere, schimbări puternice de dispoziție, iar în combinație cu abuzul de alcool puterea lor depresantă se mărește puternic.

Astfel, Railean Alexei împreună cu Railean Elena, soția, a profitat de starea șubredă de sănătate a lui Railean Nicolae, starea lui financiară și depresia severă in care se afla pentru a-1 aduce la concluzia falsă a necesității testării averii pe numele lui Railean Alexei care î-1 va trata definitiv și va avea grijă pînă în ultimul minut de viața, fapt adeverit in ultimul moment. Astfel, pentru a-1 convinge pe tatăl că anume ei îl vor trata, Railean Elena, soția lui Railean Alexei, folosind relațiile pe care le are datorită funcției de la Policlinica N1 din Chișinău în octombrie 2018 prin intermediul Șefei Policlinicii îi internează pe tatăl în Spitalul N3, secția de gastrologie, din Chișinău, dar nu în Spitalul Oncologic, cu toate că diagnosticul era deja stabilit la Criuleni. Care au fost acțiunile ulterioare a familiei lui Railean Alexei pentru "a-1 trata pe tata" nu cunosc. Cert este faptul că Railean A. își dorea să scape de această problemă cât mai rapid posibil.

Lăcomia lui Railean Alexei și a familiei sale, manifestată prin setea de a se îmbogăți nelegitim cu casa părintească și pământul de lângă casă, la făcut pe Railean Alexei să declare pe propria răspundere că nu cunoaște alți succesori (dovadă: Declarația de acceptare a succesiunii semnate de către Railean Alexei). La 17 aprilie 2019 a solicitat notarului Gladîș Oleg să-i fie eliberată copia testamentului nr. *****din 03.12.2018 și la 26 aprilie 2019 a primit refuz. După

decesul tatălui la 12 septembrie 2019 a depus declarație de acceptare a succesiunii și doar la 22 ianuarie 2020 notarul public Gladîș Oleg a emis încheierea de refuz de îndeplinire a acțiunii notariale.

Consideră că în momentul prezentării la notarul public Oleg Gladîș tatăl ei - Railean Nicolae nu a avut un discernământ clar, liber și neviciat și a fost influențat prin impunere materială și psihologică în formarea testamentului pe numele lui Railean Alexei, în defavoarea copiilor săi, la care ținea foarte mult, să se dezică de casa părintească și de tot ceia ce a văzut în curtea părinților. Consideră că și înscrisul de la mâna în testament nu-i aparține.

La 15 august 2019 s-a adresat Ministerului Sănătății și Protecției Sociale solicitând răspunsuri la un șir de întrebări ce țin de sănătatea tatălui, dar nu am primit nici un răspuns. (***** din 15.08.19). De asemenea la 19 august 2019 s-a adresat cu o cerere la Institutul oncologic, dar a fost refuzată în răspuns (scrisoarea cu nr.***** din 11.09.2019).

Argumentele participanților în proces.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei, avocatul Kovali Vladimir – împuternicit în baza mandatului nr. 1441329 din 28.12.2019, au susținut cererea de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept indicate și au solicitat admiterea acțiunii integral.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Vladimir Șeremet- împuternicit în baza mandatului nr. 1196543 din 26.01.2021, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată.

În ședința de judecată, pîrîtul Railean Alexei nu sa prezentat, fiind citat despre ora, data și locul ședinței.

În ședința de judecată, intervenient accesoriu Gladîș Oleg nu sa prezentat fiind citat legal despre or, data și locul ședinței.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind părțile în proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, se conchide că cererea de chemare în judecată înaintată de ***** este pasibilă de a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime, sunt prevăzute la art. 6 CPC, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii

sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În temeiul art.121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art.122 Cod de procedură civilă, (1) circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. (2) Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit dispozițiilor art.130 alin.(1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Di materialele dosarului rezultă că, la data de 03 decembrie 2018 notarul public Oleg Gladîș a autentificat testamentul nr. *****, prin care defunctul Railean Nicolae a dispus ca întreaga avere ce îi va aparține la data decesului să fie lăsată fiului său Railean Alexei. Ulterior, la data de 14 martie 2019, testatorul a decedat.

Reclamanta a solicitat instanței constatarea nulității testamentului, invocând că defunctul, la momentul întocmirii actului, nu ar fi avut discernământul necesar, fiind în tratament pentru cancer și tuberculoză, că ar fi fost sub influența medicamentelor și a abuzului de alcool, precum și că ar fi fost supus presiunilor materiale și psihologice din partea pârâtului Railean Alexei și a soției acestuia.

Reclamanta a invocat, de asemenea, existența unor indicii de fals privind semnătura testatorului și a susținut că intenția reală a defunctului ar fi fost de a împărți averea între toți copiii săi.

Conform art. 2162 alin. (1) Cod civil, moștenirea este transmiterea patrimoniului (masa succesorală) unei persoane fizice decedate (defunct, cel care a lăsat moștenirea) către una sau mai multe persoane (moștenitori).

Conform art. 2164 Cod civil, (1) Moștenirea are loc în temeiul legii și/sau conform testamentului. (2) În măsura în care cel care a lăsat moștenirea nu a dispus altceva prin testament, moștenirea trece la moștenitorii legali.

Articolul 2167 prevede că (1) Capacitatea succesorală este aptitudinea unei persoane de a moșteni. (2) Orice persoană care are capacitate de folosință are și capacitate succesorală. (3) Dacă legea nu prevede altfel, pot fi moștenitori doar persoanele fizice care sînt în viață la momentul deschiderii moștenirii sau persoanele juridice care există la momentul deschiderii moștenirii. (4) Copilul născut viu după deschiderea moștenirii se consideră că are capacitate succesorală la momentul deschiderii moștenirii dacă a fost conceput înainte de momentul deschiderii moștenirii.

Potrivit art. 2191 din Cod civil, testamentul este un act juridic unilateral, personal și revocabil prin care o persoană, numită testator, dispune, în una dintre formele cerute de lega, pentru timpul cînd nu va mai fi în viață. Valabilitatea acestuia presupune ca testatorul să aibă capacitate de exercițiu deplină și ca voința sa să fie liberă și neviciată.

Reclamanta nu a prezentat probe medicale directe care să ateste că la data de 03 decembrie 2018 defunctul Railean Nicolae se afla într-o stare psihică incompatibilă cu exercitarea discernământului.

Mărturiile invocate de reclamantă, referitoare la presupusa stare de depresie, consum de alcool sau influența medicamentelor, sunt de natură generală și nu se referă în mod direct la momentul întocmirii testamentului.

Mai mult ca atît, prin Încheierea judecătorească din 14 noiembrie 2022 a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale.

Conform raportului de expertiză din 07 martie 2023, expertul judiciar psihiatru Cazacu Vasile și expertul judiciar psihiatru Mardari Elena au venit la următoarele concluzii: „ *Cet. Railean Nicolae pe parcursul vieții și până la deces a suferit boala oncologică: „Ca 1/3 medie și inferioară a esofagului, cu afectarea ganglionii limfatici mediastinali. T3 N2 cu st.III”, și a decedat la 14.03.2019. Pe parcursul vieții și până la deces, cet. Railean Nicolae nu prezenta careva dereglări psihotice acute sau tranzitorii (ce țin de pierderea memoriei, de înțelegere, preluare a informațiilor, de pierderea de coordonare, labilitate emoțională, modificări de dispoziție, tulburări nervoase, gândire, percepere, fonului emoțional, comportament, sentimente de depresie), nu suferea maladie psihică cronică. Conform stării psihice cet. Railean Nicolae la momentul întocmirii testamentului din 03 decembrie 2018 avea capacitatea de a conștientiza pe deplin acțiunile sale și le conducea deliberat, avea capacitatea de a conștientiza esența și consecințele semnării actului juridic în litigiu, deci la momentul întocmirii testamentului din 03 decembrie 2018 sus-numitul a acționat cu discernământ. Din materialele prezentate și documentația medicală nu s-a stabilit apariția la cet. Railean Nicolai careva schimbări de comportament, care ar influența starea psihică și discernământul lui*”(f.d. 180-186)

Din concluziile experților rezultă că, la momentul întocmirii testamentului la data de 03.12.2018, acesta era capabil să fie pe deplin conștient de acțiunile sale și le-a îndeplinit în mod deliberat, era capabil să înțeleagă esența și consecințele semnării actului juridic contestat, prin urmare, la momentul întocmirii testamentului, Railean Nicolai a acționat cu prudență.

Faptul că reclamanta a avut grijă de tatăl său sau că între părți au existat relații familiale afective nu poate constitui motiv de nulitate a testamentului. De asemenea, intențiile morale ale testatorului, chiar dacă ar fi diferite de conținutul testamentului, nu pot înlătura un act juridic autentic, legal întocmit, în lipsa unor vicii dovedite.

La data de 16 mai 2024 prin Încheierea judecătorească a fost dispusă expertiza judiciar-psihologice. Conform raportului de expertiză din 18.09.2024 efectuată de expertul judiciar-Bulgau Ala, care a ajuns la anumite concluzii și anume: în linii generale la momentul întocmirii testamentului din 03.12.2018 Railean Nicolae a fost influențat de persoane terțe (persoanele cointeresate în moștenirea averii).

Conform art. 312 CC, (1) Consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. (2) Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat. (3) Intenția de a produce efecte juridice se determină din declarația sau comportamentul persoanei, așa cum ea a fost înțeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat.

Iar conform art. 337 alin. (1) – (3) CC, (1) Dacă legea nu prevede altfel, actul juridic încheiat de o persoană într-un moment în care nu putea să conştientizeze pe deplin acţiunile sale ori să îşi exprime voinţa poate fi declarat nul de instanţa de judecată. (2) Actul juridic nu este anulabil în temeiul dispoziţiilor alin.(1) dacă el corespunde dorințelor și sentimentelor persoanei și, totodată: a) face parte din categoria actelor juridice prevăzute la art. 28 alin. (2) sau din alte categorii de acte juridice pe care, conform legii sau hotărîrii judecătorești, persoana ocrotită le putea încheia de sine stătător; b) a fost încheiat în numele persoanei de către reprezentantul său împuternicit; c) a fost încheiat de către persoana ocrotită cu încuviinţarea ocrotitorului provizoriu, curatorului sau tutorelui ori a mandatarului împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor sau, după caz, cu autorizarea consiliului de familie, a autorității tutelare ori a instanţei de judecată în cazul în care, conform legii sau hotărîrii judecătoreşti, actul juridic putea fi încheiat valabil doar cu încuviinţarea sau autorizarea respectivă. (3) Moştenitorul poate cere anularea actelor juridice în temeiul dispoziţiilor alin. (1) doar în următoarele cazuri: a) dacă dovada diminuării sau lipsei discernământului rezultă din însuşi cuprinsul actului juridic; b) dacă, înainte de încheierea actului juridic, a fost depusă cerere de instituire a ocrotirii provizorii, curatelei sau tutelei ori a început să producă efecte un mandat de ocrotire în viitor în numele persoanei ocrotite.

Cu privire la susținerile privind influența psihologică sau „impunerea” de către pârât, instanța observă că nu s-au administrat probe directe care să confirme existența unui viciu de consimțământ – violență, dol sau constrângere conform art. 2169 alin. (1) lit. c).

În ceea ce privește afirmațiile reclamantei privind posibilul fals al semnăturii, instanța reține că nu s-a solicitat și nu s-a administrat o expertiză grafoscopică, astfel încât aceste susțineri rămân simple afirmații nesusținute probatoriu.

Luînd în considerare concluziile din raportul de expertiză din 18.09.2024 efectuat de expertul judiciar- Bulgau Ala, instanța reține următoarele, defunctul Railean Nicolai la momentul întocmirii și semnării testamentului a fost în plenitutidenea rațiunii și conștienței.

În absența unor dovezi convingătoare privind lipsa discernământului sau existența unor vicii de consimțământ, instanța consideră că testamentul autentificat de notarul public Oleg Gladîș la 03.12.2018 este valabil și legal.

Din considerentele enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui Alexei Railean, intervenient accesoriu Notarul Public Oleg Gladîş cu privire la anularea testamentului, anularea încheierii de refuz şi eliberarea certificatului de moştenitor, drept neîntemeiată.

În conformitate cu art. art. 238-241CPC, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui Alexei Railean, intervenient accesoriu Notarul Public Oleg Gladîş cu privire la anularea testamentului, anularea încheierii de refuz şi eliberarea certificatului de moştenitor, drept neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Președintele şedinţei
Judecător Holban Vladislav